

GENERALINIS ADVOKATAS

JULIANE KOKOTT IŠVADA,

pateikta 2005 m. rugsėjo 8 d.(1)

Byla C-169/04

Abbey National plc ir Inscape Investment Fund (joined party)

prieš

Commissioners of Customs & Excise

(*VAT and Duties Tribunal*, Londonas (Jungtinis Karalystės), prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Pridėtinis vertės mokestis – Speciali investicinių fondų valdymo atleidimas nuo mokesčio – „Valdymo“ sūvoka“

I – **Įvadas**

1. Ką apima sūvoka „investicinio fondo valdymas“? Toks yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo *VAT and Duties Tribunal*, Londonas, pagrindinis klausimas. Pagal Šeštojo PVM direktyvą 77/388/EEB (toliau – Šeštoji direktyva)(2) būtent su investicinių fondų valdymu susijusi veikla neapmokestinama pridėtinis vertės mokestis (toliau – PVM). Pagrindinis bylos šalys – *Abbey National's VAT group* investiciniai fondai ir investicinių bendrovių – siekia, kad nuo mokesčio taip pat būtų atleistos atitinkamos paslaugos, kurias teikti jie galiojo trečiuosius asmenis.
2. Todėl reikia išnagrinėti, ar, aiškinant PVM reglamentuojančius nuostatus, būtina atsižvelgti į 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS)(3), derinimo. Direktyva 85/611 suderina nacionalines nuostatas dėl tam tikrų investicinių fondų ir ypač pateikia fondo valdymo apibrėžimą.
3. Be to, Direktyva 85/611 numato keletą struktūrinio reikalavimo, keliamų KIAVPS, kurie svarbūs norint suprasti tokių kapitalo investavimo priemonių funkcijas ir veikimo būdą. Direktyva 85/611 iš principo numato dvi KIAVPS formas. Pirmoji – tai pagal sutartį teisė steigti ir neturintys juridinio asmens statuso specialūs (investiciniai fondai). Jungtinėje Karalystėje šie fondai dažnai turi *unit trust* teisinį statusą(4). Antroji – tai investicinių bendrovių, kurios buvo steigtos pagal įmonės teisės aktus kaip juridiniai asmenys.
4. Kadangi investicinis fondas juridinio asmens statuso neturi, jis privalo turėti valdymo įmonę, kuri vykdo jo veiklą. Tačiau investicinių bendrovių, veikiančių kaip juridiniai asmenys, neprivalo turėti atskiros valdymo įmonės ir gali pačios atlikti valdymo funkciją. Vis dėlto pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus jos turi *authorised corporate director (ACD)*. Dažniausiai

bendrovės vykdo šią funkciją ir savo struktūra yra panašios į investicinių fondų su valdymo įmone.

5. Svarbiausia fondo valdymo funkcija – tai investavimo politikos nustatymas, įskaitant sprendimų dėl konkrečių vertybinių popierių pirkimo ir pardavimo priėmimų. Be to, valdymo įmonė turi atlikti ir buhalterinės apskaitos bei sąskaitų faktūrų išrašymo funkcijas. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas klausimas, ar pastarosios veiklos sritys, kurių vykdymas perduodamas tretiesiems asmenims, gali būti atleidžiamos nuo mokesčio ir laikomos su investicinio fondo ar investicinių bendrovės valdymu susijusia veikla.

6. Kitas klausimas susijęs su depozitoriumo veiklos kvalifikavimu. Tiek investiciniame fonde, tiek ir investiciniame bendrovėje (5) turtas turi būti patikėtas saugoti tretiesiems asmenims. *Unit trust* atveju depozitoriumo funkciją atlieka patikėtinis („trustee“). Depozitoriumo funkciją praktiškai dažniausiai atlieka bankai. Depozitoriumas vykdo valdymo bendrovės užsakymus. Be to, jis turi tam tikrą kontrolę ir dalyvavimo įgaliojimą. Ypač jis privalo kontroliuoti, kad kinų operacijos su depozitoriume saugomu turtu būtų tinkamai registruojamos. Dėl depozitoriumo paslaugų taip pat kyla klausimas, ar jo paslaugos gali būti laikomos investicinio fondo valdymu, kuris neapmokestinamas PVM.

II – Teisinis pagrindas

A – Bendrijos teisė

7. Pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnį:

„valstybės narės atleidžia nuo mokesčio toliau nurodytą veiklą taikydamos sąlygas, kurias jos turi nustatyti siekdamos užtikrinti, kad atleidimas nuo mokesčio būtų teisingas ir sąžiningas ir kad būtų užkirstas kelias galimam mokesčių vengimui, išsisukinėjimui ar piktnaudžiavimui:

<...>

d) šiuos sandorius:

<...>

3. sandorius, įskaitant derybas, dėl indėlių ir einamųjų sąskaitų, mokėjimų, pervedimų, skolų, čekių ir kitų apyvarčių dokumentų, bet išskyrus skolų išieškojimą ir faktoringą;

<...>

5. sandorius, įskaitant derybas, bet išskyrus saugojimą ir valdymą, susijusius su akcijomis, turto dalimis bendrovėse ar asociacijose, įmonių obligacijomis ir kitais vertybiniais popieriais, išskyrus:

- dokumentus, nustatančius nuosavybės teisę į prekes,
- 5 straipsnio 3 dalyje nurodytas teises ar vertybinius popierius;

6. specialieji investiciniai fondai, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymą;

<...>.“

8. Direktyvos 85/611(6) 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas toks investicinis fondas apibrėžimas:

„2. Šioje direktyvoje ir vadovaujantis 2 straipsniu KIAVPS (kolektyvinio investavimo į

perleidžiamus vertybinius popierius subjektai) laikomi subjektai:

- kuri? vienintelis tikslas yra pritraukto iš visuomenės kapitalo kolektyvinis investavimas ? perleidžiamus vertybinius popierius ir kurie veikia vadovaudamiesi rizikos skaidymo principu, ir
- kuri? investiciniai vienetai savinink? pageidavimu yra tiesiogiai ar netiesiogiai atperkami ar išperkami už t? subjekt? turt?. Veiksmai, kuri? imasi KIAVPS, siekdamas užtikrinti, kad jo investicini? vienet? biržos vert? labai nesiskirt? nuo jo grynojo turto vert?s, laikomi lygiaver?iais tokiam atpirkimui ar išpirkimui.

3. Tokie subjektai gali b?ti steigiami remiantis teis?s aktais arba pagal sutar?i? teis? (kaip bendrieji investiciniai fondai, valdomi valdymo ?moni?), arba pagal patik?jimo teis? (kaip patik?jimo fondai), arba pagal ?status (kaip investicin?s bendrov?s).

Šioje direktyvoje „bendrieji investiciniai fondai“ taip pat apima patik?jimo fondus.“

9. Direktyvos 85/611 4 straipsnis nustato, kokiomis s?lygomis valstybi? nari? institucijos gali išduoti leidimus užsiimti KIAVPS veikla. Ypa? nuostatos 2 dalyje numatyta, kad bendrasis investicinis fondas, ?steigtas pagal sutar?i? teis?, privalo tur?ti valdymo ?mon? ir atskir? depozitorium?. Investicin? bendrov? privalo tur?ti tik depozitorium?.

10. Direktyvos 85/611 5 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa nurodo šios direktyvos II pried?(7), kuriame yra funkcij?, kurias apima bendr?j? investicini? fond? ir investicini? bendrovi? valdymo veikla, toks nebaigtinis s?rašas:

„Kolektyvinio investicij? portfelio valdymo funkcijos:

- Investicij? valdymas
- Administravimas:
 - a) teisin?s ir fond? valdymo apskaitos paslaugos;
 - b) klient? užklausos;
 - c) vertinimas ir kainos nustatymas (?skaitant mokestines pajamas);
 - d) steb?jimas, ar laikomasi reikalavim?;
 - e) investicini? vienet? registro tvarkymas;
 - f) pajam? paskirstymas;
 - g) investicini? vienet? emisija ir išpirkimas;
 - h) sutar?i? sudarymas (?skaitant sertifikat? išsiuntim?);
 - i) ?raš? laikymas.
- Prekiavimas.“

11. Pagal Direktyvos 85/611 5g straipsnį valstybės narės, esant tam tikroms sąlygoms, gali leisti valdymo įmonėms vienos ar kelių savo funkcijų vykdymą perduoti tretiesiems asmenims. Ypač būtina užtikrinti, kad dėl tokio funkcijų perdavimo nenukentėtų valdymo įmonės kontrolė ir tinkamas jos funkcijų vykdymas.

12. Pagal Direktyvos 85/611 7 straipsnio 1 dalį investicinio fondo turtas turi būti patikėtas saugoti depozitoriumui. Depozitoriumo pareigos konkrečiai nustatytos 7 straipsnio 3 dalyje:

„Be to, depozitoriumas privalo:

a) užtikrinti, kad investicinių vienetų pardavimas, išleidimas, atpirkimas, išpirkimas ir panaikinimas, atliekamas patikėjimo fondo vardu arba valdymo įmonės, yra vykdomas pagal teisės aktus ir fondo taisykles;

b) užtikrinti, kad investicinių vienetų vertė būtų apskaičiuojama pagal teisės aktus ir fondo taisykles;

c) vykdyti valdymo įmonės nurodymus, jeigu šie neprieštarauja teisės aktams ar fondo taisyklėms;

d) užtikrinti, kad sandoriuose, susijusiuose su patikėjimo fondo turtu, kiekviena fondui priklausanti suma būtų jam pervedama per nustatytą laikotarpį;

e) užtikrinti, kad patikėjimo fondo pajamos būtų panaudojamos pagal teisės aktus ir fondo taisykles.“

13. Pagal Direktyvos 85/611 9 straipsnį depozitoriumas dėl nepateisinamo savo prievolių nevykdymo atsako pagal valstybės, kurioje yra įsikūrusi valdymo įmonės registruota buveinė, nacionalinę teisę.

14. Panašius reikalavimus, kokie yra numatyti 7 ir 9 straipsniuose, investicinių bendrovių depozitoriumui nustato Direktyvos 85/611 14 ir 16 straipsniai.

15. Pagal Direktyvos 85/611 10 straipsnį valdymo bendrovių ir depozitoriumo funkcijų negali vykdyti viena ir ta pati bendrovė. Investicinių bendrovių ir jų depozitoriumui atitinkamai galioja 17 straipsnis.

B – Nacionalinė teisė

16. Šeštojoje direktyvoje numatytas investicinių fondų ir investicinių bendrovių valdymo atleidimas nuo mokesčio Jungtinėje Karalystėje buvo įgyvendintas 1994 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (Value Added Tax Act 1994) 9 priedo 5 grupės 9 ir 10 punktais. Ši nuostata taikoma fondams *authorised unit trusts* (investiciniams fondams pagal patikėjimo teisę) arba *trust based schemes* (bendriesiems investiciniams fondams) (9 punktas) ir bendrovių *open-Ended Investment Companies (OEIC, investicinių bendrovių)* (10 punktas).

17. 1994 m. Pridėtinasis vertės mokestis įstatymo nuostatas, apibrėžiančius šiuos subjektus, atsižvelgta 2000 m. Finansinių paslaugų ir rinkų įstatymo 236 ir 237 skirsniuose (Financial Services and Markets Act 2000, toliau – FSMA). FSMA – nacionalinė teisė perkelia Direktyvą 85/611. Kitas nuostatas pateikia *Collective Investment Schemes Sourcebook of the Financial Services Authority* (toliau – CISSourcebook). Galiausiai egzistuoja specialios 2001 m. Atviro tipo investicinių bendrovių taikomos taisyklės (Open-Ended Investment Companies Regulations 2001, toliau – OEIC-Regulations).

18. CISSourcebook nustato kitas depozitoriumų ar patikėtinį (trustee) funkcijas, kurios papildo direktyvoje numatytas pareigas. Šis nuostatas pagrindinis tikslas – saugoti vartotojų ir investuotojų interesus. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vardija tokias funkcijas:

- 1) pagal susitarimą su valdytoju patikėtinis gali leisti atlikti nedidelius prospektų pakeitimus (įskaitant pakeitimus, susijusius su investicijų tikslais);
- 2) gavęs valdytojo nurodymus jis privalo pagal minėtus nurodymus išleisti investicinius vienetus;
- 3) jis turi pranešti valdytojui apie savo abejones ir nesutikti su investicinių vienetų išleidimu arba panaikinimu, jei, jo manymu, išleidimas arba panaikinimas pažeidžia emisijos apribojimą ir neatitinka investuotojų interesus;
- 4) esant ypatingoms aplinkybėms jis gali įgalioti valdytoją arba jam nurodyti nutraukti investicinių vienetų išleidimą, panaikinimą, pardavimą ar išpirkimą;
- 5) būdamas pagrįstai įspėtingas jis turi nuspręsti, ar atlygis ne grynaisiais pinigais už investicinių vienetų išleidimą galėtų pakenkti esamiems ir potencialiems investicinių vienetų savininkams;
- 6) jis gali paskelbti, kad investuotojo turimi investiciniai vienetai yra panaikinti, jei šis valdytojui ar patikėtinui nemoka savo įsiskolinimų;
- 7) jis privalo tvarkyti investicinių vienetų savininkų registrą;
- 8) jis gali sušaukti investuotojų susirinkimą;
- 9) privaloma išklausti jo nuomonės apie tai, kokios rinkos už ES ribų yra tinkamos investicijoms;
- 10) jis turi pritarti fondo valdytojo pasiūlytoms *stock lending transactions* sąlygoms ir pasirinkti, kad prieš jas pasirašant būtų suteiktos atitinkamos papildomos garantijos;
- 11) jis turi pritarti nebiržinių išvestinių sandorių sąlygoms;
- 12) jis gali valdytojui leisti naudotis teisėmis, susijusiomis su tam tikra patikėjimo investicinių fondų investicija (pvz., teise pasirašyti už naujai išleidžiamas akcijas), jei kitu atveju naudojimasis teisėmis pažeistų turimų investicinių vienetų kiekio apribojimus.
- 13) po konsultacijos su valdytoju jis gali nuspręsti, ar pasinaudoti balso teise, susijusia su investiciniu turtu, kurį sudaro kitų kolektyvinio investavimo programų investiciniai vienetai, valdomi valdytojo arba jo akcininkų ar kitaip, arba patikėjimo investicinio fondo investiciniai vienetai, kurie yra *feeder fund* investicinio turto dalis, valdoma valdytojo, valdytojo akcininko ar kitaip;
- 14) būdamas pagrįstai įspėtingas jis privalo užtikrinti, kad valdytojas nustatydamas *dilution levies*

ir *stamp duty reserve tax* sumas atsižvelgti ? visus esminius punktus;

15) remdamasis valdytojo nurodymu jis gali skolintis reikalingas lšas fondo reikšms;

16) jis turi imtis tinkamų priemonių, kad užtikrinti, jog investicinių vienetų kainoms nustatyti tinkamai naudojami reikiamos procedūros ir metodai ir saugomas pakankamas dokumentacijos kiekis;

17) iškilus interesų konflikto grsmei prekiaujant fondo nuosavybe, jis privalo išrinkti ir patvirtinti nepriklausomų vertintojų;

18) gavęs valdytojo prašymą, jis gali patvirtinti kitą keitimo kursą nuosavybei ?vertinti negu nurodytasis *CIS Sourcebook*, jei kitaip nuosavybą būtų vertinama kita valiuta ir kitais nuosavybųs vertinimo metodais;

19) pagal susitarimą su valdytoju jis gali nuspręsti, kad nereikia atlikti kasmetinio pajamų skirstymo, jei, jo manymu, vidutiniškai priskirtoji vertė būtų mažesnė kaip 10 GBP;

20) atsižvelgdamas ? teisės aktus, taikomus patikėjimo santykiams, jis turi nuspręsti, ar iš investicinio turto atliekami mokėjimai susiję su paskolų palūkanomis ir išlaidomis, ar investicinio turto mokesčiai bus mokami ir mokėjimai vykdomi iš kapitalo ar pajamų sŝskaitos;

21) jei patikėjimo investicinis fondas turi ne vieną ršų investicinių vienetų, ir jei investicinių vienetų savininkai reikalauja, kad vienos ršies investiciniai vienetai būtų pakeisti kita, investicinių vienetų savininkui išleidžiamą naujos ršies investicinių vienetų tinkamą skaičių nustato valdytojas; tačiau prieš tai jis privalo pasikonsultuoti su patikėtiniais;

22) jei investicinių vienetų savininkas reikalauja išpirkti arba panaikinti investicinius vienetus, valdytojas gali duoti nurodymą panaikinti tam tikrus investicinius vienetus, o už juos atlyginti fondo turto dalimi, nemokant už juos grynųjų pinigų. Tokiais atvejais dėl perduodamo investicinio turto parinkimo valdytojas privalo pasitarti su patikėtiniais;

23) patikėtinis gali pareikalauti valdytojo parduoti (arba nupirkti) nuosavybę, jei valdytojas, pirkdamas arba parduodamas tam tikrą nuosavybę, viršijo savo ?galiojimus, numatytus *CIS Sourcebook*, arba jei depozitoriumo susitarimai dėl nuosavybųs sertifikatų yra netinkami;

24) siekiant išvengti nesusipratimų dėl investicinių vienetų skaičiaus, kurį valdytojas saugo savo „box“(8), patikėtinis turi pritarti išleisti ir panaikinti investicinių vienetų skaičiaus pakeitimui;

25) apie sunkius *CIS Sourcebook* numatytų taisyklių pažeidimus jis privalo nedelsdamas informuoti FSA;

26) tam tikromis aplinkybomis, raštu pateikęs paaiškinimą, jis turi teisę atleisti valdytoją, pvz., jei valdytojas likviduojamas arba teismas paskiria jam likvidatorių, arba „jei patikėtinis, turėdamas svarbią priežastį manyti, kad investuotojų interesų labai pageidautina valdytoją pakeisti, savo nuomonę išdėsto raštu“. Atleidus valdytoją, patikėtinis turi paskirti naują valdytoją.

27) jis turi pritarti, jei valdytojas pageidauja atsistatydinti kito valdytojo labui.

19. Investicinių bendrovės depozitoriumui („depository“) *CIS Sourcebook* iš esmės numatytos tos pačios pareigos, tik kontrolė ir dalyvavimas ?ia numatomi ACD veiksmams. Be to, nevykdomos visos su *units* išleidimu susijusios funkcijos.

III – Bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

20. *Abbey National plc (Abbey National)*, ieškovas pagrindinėje byloje dėl apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčių, kartu su keliomis savo dukterinėmis įmonėmis sudaro grupę *Abbey National's VAT Group*. Šios grupės nariai: *Abbey National Unit Trust Managers Limited (ANUTM)*, *Scottish Mutual Investment Managers Limited (SMIM)*, *Abbey National Asset Managers Limited (ANAM)* ir *Inscope Investments Limited (Inscope)*. Šios bendrovės yra KIAVPS valdytojos.

21. Ši KIAVPS patikėtiniai (depozitoriumai) – tai *Clydesdale Bank plc (CB)*, *Citicorp Trustee Company Limited (CTCL)* ir *HSBC Bank plc (HSBC)*. Už savo paslaugas jie pateikia bendros patikėtinio mokesčio sąskaitą faktūrą ir prideda PVM. Šis mokestis neįskaičiuojamas mokestis už saugotojo („custodian“) vykdomą saugojimo funkciją. Už šią paslaugą *CB* ir *HSBC* numato atskirą mokestį. Pats *CTCL* šios funkcijos neatlieka, o saugojimą patiki trečiajam asmeniui – bankui-saugotojui („custodian“). *Abbey National* prieštarauja dėl patikėtinio mokesčio apmokestinimo PVM teigdama, kad patikėtinio veikla atleidžiama nuo šio mokesčio pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį.

22. *Inscope Investment Fund*, atviro tipo investicinė bendrovė, kurios ACD funkcijas atlieka *Inscope*, taip pat prieštarauja dėl jos depozitoriumo *CTCL* paslaugų apmokestinimo PVM. Ir šiuo atveju ginčo dalykas nėra saugojimo funkcijos siaurąja prasme, kurias vykdo ne pats *CTCL*, bet kuri vykdomą jį perdavę globaliai dirbančiam bankui-saugotojui („global sub-custodian“). Šis globaliai dirbantis bankas-saugotojas tiesiai iš *Inscope* už savo paslaugas gauna atskirą atlyginimą.

23. Be to, *Inscope* bankui *Bank of New York Europe Limited (BNYE)*, o vėliau *Bank of New York (BNY)* perdavę ir keletą funkcijų, kurių vykdomą jai, kaip valdymo įmonei, numato įstatymai. *BNYE* ir *BNY* pateikiamas sąskaitas *Inscope* traukė ir PVM. *Abbey National* ginčija ir tai.

24. Pagal tarp *Inscope* ir *BNYE* pasirašytą sutartį pastarasis turėjo perimti, pirma, fondo buhalterinės apskaitos funkciją, taigi apskaičiuoti investicinių vienetų aktualią vertę, paskirstytinus dividendus ir pelningumą, taip pat pildyti buhalterijos knygas, parengti duomenis periodiškai skelbiamoms ataskaitoms ir vykdyti atsiskaitomybę, rengti mokesčių dokumentus ir teikti deklaracijas statistikos tarnybai ir Anglijos bankui. Antra, *BNYE* įsipareigojo teikti daugelį kitų paslaugų, pavyzdžiui, sukurti ir vertinti jam pavaldžius fondus, derinti ir valdyti fondo sąskaitas ir mokėjimus, taip pat vertinti valdymo sąnaudas, kurias kaip *dilution levy* apmoka pasitraukiantys ir nauji investuotojai.

25. Teisingai ginčą nagrinėjus *VAT and Duties Tribunal*, Londonas, 2004 m. kovo 29 d. nutartimi nusprendė pagal EB 234 straipsnį pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodytas „speciali investicinių fondų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymo“ atleidimas nuo mokesčio reiškia, kad valstybės narės turi teisę nustatyti, kokią veiklą apima specialieji investicinių fondų „valdymas“, bei nustatyti, kurie specialieji investiciniai fondai gali pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio?

2. Jeigu atsakymas pirmąjį klausimą yra neigiamas ir Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodyta sąvoka „valdymas“ Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, ar, atsižvelgiant į Direktyvą 85/611 <...>, depozitoriumui arba patikėtinui remiantis Direktyvos (85/611) 7 ir 14 straipsniais, nacionalinės teisės nuostatomis ir su fondais susijusiomis taisyklėmis už paslaugas sumokėtos sumos laikomos „specialieji fondų valdymo“ paslaugomis, nuo mokesčio atleistomis pagal Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d

punkto 6 papunkt??

3. Jei atsakymas ? pirm?j? klausim? yra neigiamas ir s?voka „valdymas“ Bendrijos teis?je turi savarankišk? reikšm?, ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytas „speciali? fond? valdymo“ atleidimas nuo mokes?io taikomas tre?i?j? asmen? – valdytojo suteiktoms administracinio fond? valdymo paslaugoms?“

26. Vykstant procesui Teisingumo Teisme savo pastabas pateik? *Abbey National*, Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?, Liuksemburgo vyriausyb? ir Komisija. J? argumentai prireikus bus pateikti vertinimo kontekste.

IV – Vertinimas

A – *Pradin?s pastabos d?l Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io taikymo investicin?ms bendrov?ms*

27. Investicinis fondas jungia daugyb?s investuotoj? pinig? ir investuoja juos ne tik ? ?vairiausio tipo vertybinius popierius, bet ir ? kitus objektus, kaip antai nekilnojam?j? turt? ar prekes. Toks vertybini? popieri? pirkimas, palyginti su tiesioginiu, investuotojams yra naudingas tuo, kad pla?iau išskaidoma rizika ir kad investicij? objektai parenkami aukštos kvalifikacijos specialist?. Žinoma, paslaugos, teikiamos tokiu pavidalu investuojant kapital?, turi atitinkam? kain?.

28. Atlyginimas už investicinio fondo valdym? PVM neapmokestinamas. Tuo siekiama sudaryti palankesnes s?lygas šia investicij? forma pasinaudoti smulkiesiems investuotojams(9). Kadangi j? turimas kapitalas nedidelis, b?tent jie gali tik ribotai pasinaudoti galimybe savo kapital? tiesiogiai investuoti ? plat? vertybini? popieri? spektr?. Be to, jiems dažniausiai tr?ksta žini?, reikaling? vertybiniam popieriam palyginti ir pasirinkti.

29. Atleidimas nuo mokes?io padeda išvengti konkurencijos iškreipym? tarp investicini? fond?, kuriuos *valdo tretieji asmenys*, ir investicini? bendrov?, kurios *pa?ios vykdo savo valdym?*(10). Kadangi investiciniai fondai neturi juridinio asmens statuso, jie negali sav?s valdyti patys ir yra priversti naudotis tre?i?j? asmen? – valdymo ?mon?s – paslaugomis. Valdymo ?mon?s investiciniam fondui teikiamos paslaugos pagal bendr?sius taisykles yra apmokestinamos. Ta?iau investicin?s bendrov?s, kuri *pati save valdo*, valdymo veikla paprastai n?ra apmokestinama Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io prasme, nes valdymo veiklos atžvilgiu n?ra paslaug? teikimo santykio tarp dviej? savarankišk? apmokestinam?j? asmen?. Netaikant atleidimo nuo mokes?io pagal 6 papunkt?, investiciniai fondai, valdomi tre?i?j? asmen?, patirt? papildom? išlaid? ir tod?l, palyginti su investicin?mis bendrov?mis, kurios *pa?ios vykdo savo valdym?*, fond? pad?tis b?t? nepalankesn?.

30. Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io formuluot?s tekste nurodomas tik speciali? investicini? fond? valdymas („special investment funds“), o pa?ios save valdan?ios investicin?s bendrov?s neminimos.

31. Tod?l kyla klausimas, ar šioms bendrov?ms iš viso galima taikyti ši? nuostat?, kai jos valdymo funkcij? perduoda tretiesiems asmenims. Jei, remdamiesi formuluot?s tekstu, atsakytume neigiamai, tada nagrin?jamu atveju *Abbey National* gal?t? remtis nuo mokes?io atleidžian?ia nuostata tik *unit trusts* atžvilgiu(11), bet ne *Inscape Investment Fund* teikiam? paslaug? atžvilgiu, nes ši yra investicin? bendrov?.

32. Vis d?lto išnagrin?jus atidžiau darytina išvada, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis netaikomas tik tada, kai investicin? bendrov? tikrai pati save valdo.

Tačiau jei investicinę bendrovę valdymo paslaugas perka iš trečiojo asmens, jos padėtis yra tokia pati, kaip ir pagal sutartį teisėtai steigtą investicinį fondą, todėl, siekiant sudaryti vienodas konkurencijos sąlygas, ji turėtų naudotis tokiais pat mokesčių lengvatomis(12).

33. Jei darysime prielaidą, kad tretiesiems asmenims perduotos valdymo paslaugos apskritai patenka tarp atleidimo nuo mokesčių sąlygų Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio prasme, tokiu atveju nėra skirtumo, ar šias paslaugas tretiesiems asmenims teikti perdavė savo valdymą pati vykdanči investicinę bendrovę, ar investicinio fondo valdymo įmonę. Jei tokiomis aplinkybėmis investiciniams fondams netaikomi detalesni apribojimai, tada argumentai atitinkamai galioja ir investiciniams bendrovėms.

B – Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

34. Savo pirmuoju prejudiciniu klausimu *VAT and Duties Tribunal* klausia, ar speciali investicinio fondo valdymo terminas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio prasme turi Bendrijos teisėje savarankišką reikšmę, kurios turinio negalima keisti nacionalinės teisės aktais.

35. Tik vienintelė Jungtinė Karalystė teigia, kad ši nuostata valstybėms narėms numato ne tik teisę apibrėžti, kas laikytina investiciniais fondais, bet ir jį teisę apibrėžti speciali investicinio fondo „valdymo“ sąvoką. Kitą suinteresuotąją šalį manymu, „valdymas“ yra Bendrijos teisės terminas.

36. Pagal nusistovėjusį teismo praktiką Šeštosios direktyvos 13 straipsnyje numatyti atleidimo nuo mokesčių atvejai yra savarankiškos Bendrijos teisės sąvokos ir todėl turi būti apibrėžtos Bendrijos teisėje(13). Vis dėlto tai netaikoma tada, kai Taryba direktyvoje valstybėms narėms būtų suteikia teisę apibrėžti kai kurias atleidimo nuo mokesčių nuostatas sąvokas(14). Nagrinėjamu atveju nėra visiškai aišku, kuriuos atleidimo nuo mokesčių sąlygų elementus, numatytus Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, Taryba leidžia apibrėžti valstybėms narėms.

37. Jungtinės Karalystės išaiškinimui būtų galima iš dalies pagrįsti nuostatos formuluote anglų kalba: „management of special investment funds as defined by Member States“. Cituota formuluočių, panašiai kaip ir formuluočių olandų kalba(15), gali būti suprasta taip, kad „as defined“ taikomas ne tik *special investment funds*, bet ir visai formuluočiai *management of special investment funds*.

38. Tačiau tokio Jungtinės Karalystės išaiškinimo negalima pagrįsti formuluočių kitomis kalbomis(16). Priešingai, iš jį tampa aišku, kad valstybės narės turi teisę išaiškinti tik investicinio fondo sąvoką, nors dabar ši teisė naujai reglamentuoja Direktyva 85/611.

39. Jei to paties teisės akto formuluočių skirtingomis kalbomis skiriasi arba jei dėl kalbos atsiranda galimybė aiškinti skirtingai, tada, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, ginijama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į tos srities nuostatą, kurioms ji priskirta, kontekstą ir tikslą(17).

40. Šeštosios direktyvos tikslas – suderinti nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius PVM. Siekiant išvengti konkurencijos iškraipymų, ypač reikia užtikrinti, kad visoje Bendrijoje galioję vienodos atleidimo nuo mokesčių sąlygos. Jei atleidimo nuo mokesčių atvejai būtų grindžiami potencialiai skirtingomis nacionalinės teisės sąvokomis, šis tikslas būtų nepasiekiamas(18).

41. Priimant Šeštąją PVM direktyvą investicinius fondus reglamentuojantys teisės aktai dar

buvo nesuderinti Direktyva 85/611, todėl investicinių fondų sąvokos apibrėžimų išimties tvarka buvo prasminga palikti reglamentuoti nacionalinei teisei. Šitaip būtų buvo siekiama užtikrinti, kad atleidimo nuo mokesčio nuostata bus taikoma tik aiškiai apibrėžtais atvejais – būtų investicinių fondų veiklai, kuriai vienoje iš valstybių narių yra išduotas valstybinės institucijos leidimas. Tačiau investicinio fondo „valdymo“ termino apibrėžimui taikomas bendras principas, pagal kurį atleidimo nuo mokesčio sąlygų sąvokos yra Bendrijos teisės apibrėžiamos sąvokos.

42. Jungtinės Karalystės vyriausybė motyvuoja tuo, kad, atsižvelgiant į nacionalinių taisyklių, reglamentuojančių investicinius fondus, struktūrą, jiems taip pat gali būti numatytos skirtingos valdymo funkcijos. Todėl su fondų, kuriems ši nuostata numato lengvatą, apibrėžimu turėtų būti susietas ir valdymo sąvokos apibrėžimas.

43. Tačiau šis argumentas netinkamas. Pirmiausia, skirtumai tarp nacionalinių nuostatų, reglamentuojančių investicinius fondus, neturėtų būti tokie dideli, kad Bendrijos lygmeniu būtų neįmanoma vienodai apibrėžti investicinio fondo valdymo sąvokos siekiant apmokestinimo PVM. Tuo labiau kad dabar Direktyva 85/611 daugumai investicinių fondų rėšė yra jau nustačiusi bendras taisykles. Antra, jei jau yra subjektai, kurie pagal nacionalinę teisę laikomi investiciniais fondais, apibrėžimo skirtumų, būtų tai pabrėžia būtų bent jau pačių „valdymo“ sąvokų vienodai išaiškinti visoje Bendrijoje.

44. Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad „valdymo“ sąvoka Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio prasme Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, kurios turinio valstybės narės negali keisti(19).

C – Dėl antrojo ir trečiojo prejudicinių klausimų

45. Antruoju ir trečiuoju klausimais kreipiamasi dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatyto „valdymo“ termino išaiškinimo ir todėl juos reikia išnagrinėti kartu. Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti, ar „valdymo“ sąvoka apima:

- depozitoriumo paslaugas ir
- valdymo įmonės tretiesiems asmenims perduotą vykdyti administravimo veiklą.

46. *Abbey National* ir Liuksemburgo vyriausybės manymu, abiem atvejais – tai investicinio fondo valdymas, kuris atleidžiamas nuo mokesčio, nes šios funkcijos investicinio fondo valdymui yra ypač svarbios ir nėra vien techninio pobūdžio. Šiame kontekste jie ypač remiasi valdymo įmonės ir depozitoriumo funkcijų apibrėžimu, numatytu Direktyvoje 85/611 ir nacionalinės teisės aktuose.

47. Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Komisija, priešingai, sąvoką „valdymas“ suvokia siauriau. Jis apima tik tas veiklos sritis, kurios tiesiogiai veikia investicinio fondo aktyvus ir pasyvus, taigi tik pačius sprendimus dėl investicijų, bet ne depozitoriumo paslaugas ir ne atskirtas buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės funkcijas.

48. Nei Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio formuluotė, nei ypač pati „valdymo“ sąvoka nepateikia jokio išaiškinimo, kiek apimamos ginčijamos paslaugos. Tai nepadedą ir analizę, kaip „valdymas“ suprantamas bendrinėje kalboje arba tam tikrose teisės srityse(20).

49. Vis dėlto pirmiausia dėl formuluotės vokiečių kalba kyla preliminarus klausimas – ar iš trečiojo asmens gautoms paslaugoms apskritai gali būti taikomas atleidimas nuo mokesčio. Būtų šią formuluotę galima suprasti taip, kad nuostata dėl atleidimo nuo mokesčio taikoma tik tai

valdymo veiklai, kuri? investicin? bendrov? vykdo pati.

1. Veiklai, kuri? vykdo pati investicinis bendrov?, netaikomi jokie apribojimai atleidimui nuo mokes?io

50. Remiantis Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io formuluote vokie?i? kalba, atleidimas nuo mokes?io taikomas tik speciali? investicini? fond?, kuriuos valdo kapitalo investavimo bendrov?s (*Kapitalanlagegesellschaften*), valdymui. S?voka „kapitalo investavimo bendrov?“ detaliau neaiškinama ir nebesutinkama nei Direktyvoje 85/611, nei kituose Bendrijos teis?s aktuose. Vokietijos ?statym? leid?jas ši? s?vok? vartoja apibr?ždamas investicini? fond? valdymo ?mones(21). Tod?l b?t? galima daryti išvad?, kad atleidimas nuo mokes?io turi su subjektu susiet? element?, kuris iš pat pradži? nulemia, kad pastarasis netaikomas tretiesiems asmenims suteiktoms valdymo paslaugoms.

51. Ta?iau reikia pažym?ti, kad n? vienoje iš kit? kalb? n?ra tokios aiškios formuluot?s, kuri nurodyt?, kad valdym? vykdo tam tikras subjektas(22). Iš „valdymo“ s?vokos („management“, „gestion“) formuluot?se kitomis kalbomis gal?tume daugi? daugiausia daryti išvad?, kad atleidimo nuo mokes?io nuostata taikoma tik *valdymo* bendrov?s („management company“, „société de gestion“) paslaugoms.

52. Bet tai prieštaraut? nusistov?jusioje Teisingumo Teismo praktikoje suformuluotam poži?riui d?l kit? atleidimo nuo mokes?io s?lyg?, panaši? ? numatytas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnyje. Teisingumo Teismas sutelkia d?mes? ties tam tikros veiklos pob?džiu, o ne ties tuo, kas teikia paslaugas. Teisingumo Teismas sprendime *SDC* konstatuoja(23):

„?kin? operacij?, kuri pagal 13 straipsnio B skirsnio d punkto 3 ir 5 papunk?ius atleidžiama nuo mokes?io, apibr?žia suteikt? paslaug? pob?dis, o ne j? teik?jas ar gav?jas. Šiose nuostatose b?tent n?ra numatytas ryšys su pastaraisiais.“

53. Panaš?s argumentai pateikiami taip pat sprendimuose d?l draudimo sandori? atleidimo nuo mokes?io pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio a punkt?(24).

54. Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytos atleidimo nuo mokes?io s?lygos (neatsižvelgiant ? išskirtin? formuluot? vokie?i? kalba) taip pat aiškiai nenurodo tam tikro paslaugos teik?jo, kaip ir 3 bei 5 papunk?iuose numatytos s?lygos. Tod?l negalima netaikyti 6 papunktyje numatyto atleidimo nuo mokes?io gin?ijamoms paslaugoms vien tik tod?l, kad jas teik? ne pati valdymo bendrov?, o depozitoriumas ar tretysis asmuo, teikiantis specializuotas buhalterijos ir atskaitomyb?s paslaugas. Priešingai, nuspr?sti, ar jos priskirtinos ?kin?ms operacijoms, atleidžiamoms nuo mokes?io pagal 6 papunkt?, galima tik išnagrin?jus j? pob?d?.

55. Žinoma, tai nereiškia, kad kiekviena funkcija, kuri b?t? atleista nuo mokes?io, jei j? vykdo pati investicinio fondo valdymo bendrov? ar investicin? bendrov?, bus klasifikuojama kaip atleidžiama nuo mokes?io ?kin? operacija, jei jos vykdymas buvo perduotas tre?iajam asmeniui.

56. Investicinio fondo valdymas apima ne tik specifines funkcijas, kurios b?dingos investicinio fondo valdymui, kaip antai vertybini? popieri?, ? kuriuos ketinama investuoti investuotoj? kapital?, atranka, bet ir visiškai bendro pob?džio funkcijas, kurias vykdo kiekviena prekybos ?mon?, pavyzdžiui, buhalterin? apskaita, personalo vadyba, kompiuteri? administravimas ir biuro patalp? prieži?ra.

57. Jei visas funkcijas vykdo pati valdymo bendrov? ar investicin? bendrov?, tada j? veikla atsižvelgiant ? svarb? bendrai vertinama kaip investicinio fondo valdymas, kuris atleidžiamas nuo

mokesčio(25). Nebūdingos pagalbinės paslaugos tokiu atveju taip pat kvalifikuojamos kaip pagrindinės paslaugos(26). Tačiau jei valdymo bendrovė tam tikrą paslaugą teikimą perduoda tretiesiems asmenims, tada reikia atskirai iširti, ar šios paslaugos būdingos investicinio fondo valdymui. ? kokius kriterijus ?ia būtina atsižvelgti, išnagrinėti toliau.

2. Bendros išvados dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatyto „valdymo“ sąvokos išaiškinimo.

58. Teisingumo Teismas iki šiol nėra pateikęs Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio išaiškinimo. Tačiau ir ?ia reikia bendrai konstatuoti, kad sąvokos, kuriomis apibrėžiamas atleidimas nuo mokesčio pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsn?, turi būti aiškinamos griežtai, nes jos numato bendro principo, pagal kurį bet kuri paslauga, teikiama apmokestinamojo asmens už atlygą, apmokestinama PVM, išimtis(27). Taip pat galioja ir pagrindinis principas, kad atleidimo nuo mokesčio sąvokos turi būti aiškinamos atsižvelgiant ? nuostat?, kuri? dalis jos yra, kontekst? ir tiksl?(28) ir kad jas būtina aiškinti laikantis mokesčio neutralumo principo, kuriuo grindžiama bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema(29).

59. Generalinis advokatas Poiares Maduro išvadoje, pateiktoje byloje *BBL*, nustatė kriterijus, pagal kuriuos atleidžiamos nuo mokesčio pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį ?kinės operacijos, susijusios su valdymu, atskiriamos nuo pagalbinė? ?kinė? operacij?, kurioms ši nuostata jau nebetaikoma. Atleidimas nuo mokesčio taikomas tokioms ?kinėms operacijoms:

„kurios yra glaudžiai susijusios su fondo valdymu, t. y. su investavimo politikos nustatymu, su aktyvų pirkimu ir pardavimu. Nuo mokesčio atleidžiamos ne tik tokios ?kinės operacijos, per kurias priimami sprendimai, bet ir tokios, kurios yra bent jau tiesiogiai susijusios su vertybinių popierių sandoriais. Kad būtų galima taikyti atleidimą nuo mokesčio, reikia nustatyti, ar nagrinėjamas paslaugų teikimas yra iš tikrųjų sandorinė, pagal Šeštąją direktyvą tiesiogiai atleidžiamas nuo mokesčio, dalis. Priešingai, paslaugų teikimas, lengvai atskiriamas nuo fondų valdymo tiesiogine prasme, turi būti vertinamas kaip apmokestinamas PVM.“(30)

60. Jo manymu, svarbu tai, ar ginėjamos paslaugos daro tiesioginį poveikį finansinei fondo padėčiai, t. y. esminį poveikį finansinei rizikai ?vertinti arba sprendimams dėl investavimo ir kapitalo panaudojimo priimti. Investicinėms bendrovėms (IKKB) banko teikiamą pagalbą, informavimo ir konsultavimo paslaugą, nagrinėjamą byloje *BBL*, atveju šios tiesioginės sąsajos nebuvo.

61. Generalinis advokatas šiuos argumentus grindė Teisingumo Teismo praktika dėl panašių atleidimo nuo mokesčio sąlygų, numatytų Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 3 ir 5 papunkčiuose. Taigi Teisingumo Teismas ypač sprendime *SDC* pažymėjo, kad ginėjamos ?kinės operacijos turi sudaryti atskirą grupę, o būdamos atleidžiamos nuo mokesčio turi būti būdingos ir esminės(31). Tačiau Teisingumo Teismas nurodė, kad nagrinėjant, ar pervedimų sandoriai gali būti atleidžiami nuo mokesčio pagal 3 papunktį, o prekybos vertybiniais popieriais sandoriai pagal 5 papunktį, svarbu atsižvelgti ? tai, ar nagrinėjama veikla keičia teisinį ir finansinį padėtį(32).

62. Kyla klausimas, ar šiuos Teisingumo Teismo argumentus – kaip siūlė generalinis advokatas Poiares Maduro – galima pritaikyti investicinio fondų valdymo atleidimui nuo mokesčio 6 papunkčio prasme ir kokias pasekmes tai turės paslaugoms, dėl kurių nagrinėjamu atveju turi priimti sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

63. Mano manymu, norint, kad ?kinė operacija patektų ? 6 papunktyje numatyto atleidimo nuo mokesčio taikymo sritį, ji turi būti savarankiško pobūdžio, t. y. jos paslaugos turi sudaryti atskirą

grup? ir b?ti b?dingos ir esmin?s veiklai, kuri atleidžiama nuo mokes?io. Ta?iau Teisingumo Teismo 3 ir 5 papunkt? kontekste nurodytas kriterijus – ar ji kei?ia teisin? ir finansin? pad?t?, – nagrin?jant atleidim? nuo mokes?io pagal 6 papunkt? n?ra esminis.

64. 3 papunktis taikomas su mok?jimais ir pervedimais susijusioms ?kin?ms operacijoms ir panašiai veiklai, o 5 papunktis – prekybai vertybiniais popieriais. Taigi abiejuose papunk?iuose nurodytos s?lygos siejamos su tam tikromis finansin?mis operacijomis. Tod?l ?ia teisinga esmini? kriterijumi laikyti teisin?s ir finansin?s pad?ties pakeitim?, nes tokiomis laikytinos tik ?kin?s operacijos, kurios iš ties? l?m? tam tikr? pad?ties pasikeitim?.

65. 6 papunktyje numatytas „valdymo“ terminas yra bendresnio pob?džio ir su konkre?iomis ?kin?mis operacijomis nesiejamas. Nors savaime suprantama, kad valdant investicin? fond? atliekamos ir atitinkamos ?kin?s operacijos, ta?iau tai n?ra privaloma s?lyga. Investiciniai fondai, kuri? investavimo politika yra ilgalaikio pob?džio, arba tam tikros r?šies, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto, fondai, gali ilg? laik? tik steb?ti rink? ir nesiimti joki? nauj? investicij?. Ta?iau ir šiais laikotarpiais atliekamos funkcijos, susijusios su investicinio fondo valdymu.

66. Jei atleidimas nuo mokes?io b?t? taikomas tik tai veiklai, kuri daro poveik? investicij? portfeliui, nuo mokes?io b?t? atleista tik maža investicini? fond? veiklos dalis. Tod?l b?t? galima suabejoti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io veiksmingumu. Praktiškai didžiausi? dal? veiklos, susijusios su investicinio fondo valdymu, ir sudaro kitos funkcijos, kokios gin?ijamos nagrin?jamu atveju. Be to, toks per daug siauras „valdymo“ s?vokos suvokimas mažint? dalies funkcij? perdavimo tretiesiems asmenims patrauklum? ir kartu trukdyt? ekonomiškai naudingam darbo pasidalijimui.

67. Taigi, ar atitinkamai veiklai gali b?ti taikomas 6 papunktyje numatytas atleidimas nuo mokes?io, lemia tik tai, ar ji sudaro atskir? grup? ir ar ji yra b?dinga ir esmin? investicinio fondo valdymui. Šiuos kriterijus b?tina tikslinti atsižvelgiant ? nuostatos tikslus ir strukt?rin? ryš? su 13 straipsnio B skirsnio d punkte numatytais atleidimo nuo mokes?io s?lygomis, taikomomis panašioms veiklos sritims. Toliau reikia išnagrinti Direktyvos 85/611 svarb? nagrin?jamam atvejui.

– Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatyto atleidimo nuo mokes?io tikslai ir strukt?rinis ryšys.

68. Vienas iš investicini? fond? valdymo veiklos atleidimo nuo mokes?io tiksl? yra palengvinti smulki?j? investuotoj? investavim? ? investicinius fondus(33). Siekiant šio tikslo, nuo mokes?io tur?t? b?ti atleidžiamos išlaidos, susijusios su investicinio fondo valdymu. Netaikant tokio atleidimo nuo mokes?io, investicini? fond? investicini? vienet? savininkai patirt? didesn? mokes?i? našt? negu investuotojai, savo kapital? tiesiogiai investuojantys ? akcijas ar kitus vertybinius popierius ir nesinaudojantys investicini? fond? valdymo paslaugomis.

69. Kita vertus, pagal PVM neutralumo princip? siekiant apmokestinimo atžvilgiu vienodai vertinti investavimo formas, investavimui ? investicinius fondus taip pat netur?t? b?ti sudarytos palankesn?s s?lygos negu tiesiogin?ms investicijoms ? vertybinius popierius. Kadangi atleidimas nuo mokes?io pagal 5 papunkt? netaikomas vertybini? popieri? saugojimui ir valdymui, šie sandoriai tur?t? b?ti apmokestinami ir tada, kai juos investicinis fondas perduoda vykdyti tretiesiems asmenims.

70. Vis dėlto čia reikia atkreipti dėmesį į tai, kad „valdymo“ sąvoka 5 ir 6 papunktyje turi skirtingas reikšmes(34). Kaip Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs sprendime CSC, 5 papunktyje saugojimas ir valdymas suprantamas kaip „administracinio pobūdžio paslaugos, kurios nekeičia teisinės ir finansinės padėties tarp šalių“(35).

71. Praktiškai 5 papunktyje numatyta išimtis taikoma saugojimui ir valdymui pirmiausia skirta banko-saugotojų veiklai. Ji vykdoma valdymo veikla sudaro ne tik vertybinių popierių saugojimas, bet visų pirma techniniai procesai, kaip antai saugojimo išrašų, dividendų surinkimo, pasikeitimo informacija tarp akcininkų ir akcinių bendrovių, taip pat mokesčių prie pajamų šaltinio mokėjimo ir mokesčių pažymėjimų išdavimo atlikimas.

72. Tačiau 6 papunktyje numatytas terminas „investicinio fondo valdymas“ turi visai kitą reikšmę. Siekiant išvengti tolesnės analizės, fondo valdytojo vaidmenį galima būtų palyginti su paties investuotojo, tiesiogiai investuojančio vertybinius popierius. Taigi čia valdymas neapribojamas vien tik techniniais procesais, kuriuos bendrai vykdo bankas-saugotojas, bet apima ir sprendimų, būtinų investuojant, priėmimų. Jis apima ir investicinių vienetų išleidimo, pardavimo ir atpirkimo funkcijas, skaitant ir su tuo susijusias administracines funkcijas (investicinių vienetų vertės apskaičiavimas, buhalterinis apskaita ir mokėjimai).

– Dėl Direktyvos 85/611 reikšmės aiškinant investicinio fondo valdymo terminą Šeštosios direktyvos prasme

73. Direktyva 85/611 siekiama suderinti valstybių narių nacionalinę teisę, reglamentuojančią tam tikrus investicinius fondus ir investicines bendroves. Didžiąją Direktyvos 85/611 dalį sudaro ne tik KIAVPS veiklos leidimų išdavimų ir jų investavimo politiką reglamentuojantys reikalavimai, bet ir nuostatos, reglamentuojančios valdymo įmonių ir depozitoriumo pareigas. Ypač direktyvos II priede, kurį nurodo 5 straipsnio 2 dalis, pateikiamas nebaigtinis sąrašas funkcijų, kurios atsižvelgiant į šios direktyvos tikslą traktuojamos kaip „investicinio fondo ir investicinių bendrovių valdymo veikla“. Šia nuostata galima remtis darant išvadą dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktio išaiškinimo.

74. Iš principo yra siektina pateikti vienodą tą pačią sąvoką, numatytą skirtinguose teisės aktuose, išaiškinimą. Ypač aiškinant savarankiškas Šeštosios direktyvos sąvokas svarbu atsižvelgti į specialias Bendrijos teisės nuostatas, reglamentuojančias tas sritis, kuriai priskiriamos apmokestinamos ūkinės operacijos. Pačioje Šeštojoje direktyvoje dažnai nėra jokių detalesnių nuorodų dėl joje numatytų neapibrėžtų teisinio sąvokų turinio.

75. Teisingumo Teismas sprendime *BBL* atsakydamas į klausimą, ar IKKB vykdoma veikla yra ekonominė veikla Šeštosios direktyvos prasme, jau yra rėmęsis apibrėžimu, patektu Direktyvoje 85/611(36). Atitinkamą nuorodą yra ir kitų atleidimo nuo mokesčių sąlygų pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnį kontekste. Pavyzdžiui, terminą „draudimo sandoriai“, esantį 13 straipsnio B skirsnio a punkte, Teisingumo Teismas išaiškino remdamasis Direktyva 73/239/EEB dėl tiesioginio draudimo(37). Generalinis advokatas J. Mischo tomis pačiomis atleidimo nuo mokesčių sąlygomis apibrėždamas „draudimo agento“ terminą nurodė direktyvą(38), reglamentuojančią šios profesijos grupę(39).

76. Vis dėlto generalinis advokatas Poiarés Maduro nesutiko, kad aiškinant Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį būtų remiamasi Direktyvoje 85/611 patektu valdymo funkcijų aprašymu, nes šios abiejų nuostatų dalykai yra skirtingi(40).

77. Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra šio argumento pagrindu atmetęs siūlymą Šeštoją direktyvą aiškinti remiantis kitais teisės aktais. Pavyzdžiui, jo manymu, neteisinga Šeštosios

direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies c punkto s?vokai „sveikatos prieži?ros paslaugos“ suteikti toki? pat reikšm?, kaip ir minimai direktyvoje, skirtoje pad?ti laisvam gydytoj? jud?jimui(41)(42).

78. Direktyvos 85/611 tikslas – sukurti vienodas taisykles, reglamentuojan?ias investicini? fond? veikl?. Tuo siekiama suvienodinti konkurencijos s?lygas ir panaikinti kli?tis tarpvalstybinei prekybai investiciniais vienetais ir kartu užtikrinti investuotoj? apsaug?(43). Direktyvoje 2001/107(44) numatytos naujos nuostatos, reglamentuojan?ios valdymo ?moni? veikl? (?skaitant II pried?), tur?t? t?sti teis?s derinimo proces?. Kuo išsamiau ?ia apibr?žiamos Direktyvoje 85/611 numatytos valdymo funkcijos, tuo kompleksiščiau suderinami teis?s aktai.

79. Tokia Direktyvos 85/611 orientacija tam tikra prasme prieštarauja pareigai Šeštosios direktyvos nuostatas, kurios numato atleidimo nuo PVM atvejus – šiuo atveju konkre?iai „investicinio fondo valdymo“ s?vok? – aiškinti griežtai. Vis d?lto abiej? teis?s akt? reikalavimus ?manoma suderinti, jei Direktyvos 85/611 II priedo s?vokas laikysime ne investicinio fondo valdymo paslaug? apibr?žimu, o valdymo ?mon?s tipini? funkcij? aprašymu(45). Toks poži?ris leidžia ? Direktyvos 85/611 II priede numatytas valdymo funkcijas Šeštosios direktyvos kontekste atsižvelgti tik kaip ? investicinio fondo valdymo veiklos sri?i? buvimo ?rodym?. Kartu b?t? ir tinkamai laikomasi reikalavimo išimtis numatan?ias nuostatas aiškinti griežtai.

80. Ta?iau jei Direktyvos 85/611 5 straipsnio 2 dalyje ir II priede numatytus reikalavimus laikytume išsamiau, taip pat ir Šeštajai direktyvai galiojan?iu investicinio fondo valdymo apibr?žimu, tada šis terminas jau nuo pat pradži? neapimt? depozitoriumo paslaug?, nes jo funkcijas atskirai reglamentuoja Direktyvos 85/611 7 ir 14 straipsniai.

81. Griežtas valdymo bendrov?s ir depozitoriumo funkcij? atskyrimas atitinka ypatingus Direktyvos 85/611 tikslus ir strukt?r?(46). II priede numatytos vieno iš ši? subjekt?, b?tent valdymo bendrov?s, funkcijos, ta?iau depozitoriumo funkcijos neapibr?žiamos. O 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis, priešingai, neapibr?ždamas pagal atskirus subjektus bendrai reglamentuoja investicinio fondo valdym?(47). Tod?l Šeštojoje direktyvoje numatyta „valdymo“ s?voka yra platesn? už Direktyvos 85/611 II priede esant? apibr?žim? ir iš principo neprieštarauja tam, kad ir depozitoriumo funkcijos b?t? laikomos valdymu.

82. Tiesa, Britanijos vyriausyb? teisingai pažymi, kad Direktyva 85/611 neapima tam tikr? investicinio fondo r?ši?, kurioms taikomas 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis(48). Ta?iau ši aplinkyb? neprieštarauja tam, kad, atsakant ? klausim?, kurios veiklos sritys yra b?dingos ir esmin?s investicinio fondo valdymui, b?t? atsižvelgiama ? Direktyv? 85/611, nes pagrindin?je byloje nagrin?jami fondai ir investicin?s bendrov?s patenka ? Direktyvos 85/611 taikymo srit?.

– Tarpin? išvada

83. „Investicinio fondo valdymo“ terminas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io prasme apima ir paslaugas, kurias vykdo ne pati valdymo ?mon?. Ar tretiesiems asmenims perduota veiklos sritis šia prasme gali b?ti laikoma valdymo veikla, nepriklauso nuo to, ar nagrin?jama veikla daro ?tak? fondo investavimo politikai. Atleidimo nuo mokes?io s?lygas reikia aiškinti atsižvelgiant ? tiksl? – palengvinti smulkiesiems investuotojams investavim? ? investicinius fondus ir šiai investavimo formai sudaryti tokias pat s?lygas kaip ir tiesioginiam investavimui ? kitus vertybinius popierius. Aiškinant Šešt?j? direktyv? galima atsižvelgti ? Direktyv? 85/611; vis d?lto Direktyvos 85/611 II priede pateiktame valdymo funkcij? s?raš? n?ra išsamaus fondo valdymo apibr?žimo, kur? nepakeist? b?t? galima pritaikyti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?iui. Priešingai, svarbiau atsižvelgti ? tai, ar tretiesiems asmenims perduotos funkcijos sudaro atskir? grup? ir yra b?dingos ir esmin?s investicini? fond?

valdymui.

84. Remiantis šiais argumentais dabar reikia išnagrinėti, ar paslaugos, dėl kurių sprendimų turi priimti prašymų priimti prejudicinę sprendimą pateikęs teismas, gali būti laikomos su investicinio fondo valdymu susijusiomis neapmokestinamomis veiklomis operacijomis.

3. Dėl depozitoriumo veiklos kvalifikavimo

85. Šalia fondo ir jo valdytojo, depozitoriumą Komisija įvardija kaip trečiąjį teisinį struktūrą, investiciniam fondui kuriamos Direktyva 85/611, ramstys(49). Depozitoriumo funkcijas iš esmės sudaro investicinio fondo turto saugojimas ir valdymo bendrovės kontrolė. Jis privalo veikti vadovaudamasis vien tik investiciniu vienetų savininkų interesais(50) ir jiems atsako už savo įsipareigojimų nevykdymą(51). Siekiant apsaugoti investuotojus direktyvoje numatytas „keturių akių“ principas.

86. Atsižvelgiant į šį kontekstą, *Abbey National* nurodo Direktyvos 2001/107 ketvirtąjį konstatuojamąjį dalį, kurioje numatytas „dviejų vadovų“ principas („two-man management“). Iš to esą galima daryti išvadą, kad ir depozitoriumas dalyvauja valdyme. Vis dėlto *Abbey National* tai suprato neteisingai. Minėtoje konstatuojamojoje dalyje atsižvelgiama ne į funkcijų tarp valdymo bendrovės ir depozitoriumo padalijimą, o į Direktyvos 85/611 5a straipsnio 1 dalies b punkto nuostatą. Joje nustatyta, kad valdymo įmonės verslo klausimus turi spręsti mažiausiai du geros reputacijos ir turintys reikiamos patirties asmenys.

87. Direktyvoje 85/611 jokių būdu nėra išsamiai reglamentuojama tai, kurias funkcijas apima saugojimo veikla(52). Todėl apibrėžiant šias funkcijas didelis vaidmuo tenka nacionalinei teisei, kuri ypač gali numatyti, kad depozitoriumo funkcijos perduodamos bankui-saugotojui, tačiau atsakomybė paliekama depozitoriumui(53).

88. Toliau Direktyva 85/611 valstybėms narėms detaliu privalomu reikalavimu dėl funkcijų tarp valdymo įmonės ir depozitoriumo padalijimo nenumato(54). Pavyzdžiui, investiciniu vienetų savininkų registrą pagal *CISSourcebook* turi tvarkyti patikėtinis (taigi depozitoriumas)(55), nors pagal Direktyvos 85/611 II priedo antros pastraipos e punktą ši funkcija priskiriama valdymo bendrovei.

89. Jau vien dėl šios priežasties pagrindinėje byloje nagrinėjamos depozitoriumo veiklos galutinę klasifikavimą turi atlikti prašymų priimti prejudicinę sprendimą pateikęs teismas. Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į jam išdėstytas faktines ir teisines aplinkybes, gali tik pateikti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytą „valdymo“ termino išaiškinimą.

90. Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus kriterijus reikia pažymėti, kad depozitoriumo veikla sudaro atskirą grupę. Tokiu išvada galima daryti vien remiantis tuo, kad Direktyvoje 85/611 jai numatytas atskiras nuo valdymo įmonės funkcijų vaidmuo.

91. Ši veikla taip pat yra esminis investicinio fondo valdymui. Investavimas į investicinius fondus susijęs su investuotojų rizika, kad fondui patiktas į kapitalą bus netinkamai panaudotas arba net išieškotas. Patys investuotojai praktiškai neturi galimybių kontroliuoti fondo valdytojo veiklos. Todėl saugojimo veiklos išskyrimas iš kitų fondo valdymo funkcijų yra ypač svarbus užtikrinant saugumą, kartu ir šios kapitalo investavimo formos patrauklumą. Didelis indėlis tenka taip pat kitoms kontrolės funkcijoms, kurias depozitoriumas vykdo valdymo įmonės atžvilgiu.

92. Paprastai depozitoriumo veikla neturi tiesioginio poveikio investicijų portfeliui ar kitokiems fondo finansiniams santykiams. Tokia įtaka galima tik tada, kai, priimant sprendimus, kurie

prieštarauja ?statym? ar sutar?i? arba ?stat? nuostatoms, ?sikiša depozitoriumas ir juos pataiso. Ta?iau, kaip jau buvo konstatuota, n?ra prasm?s š? atleidimo nuo mokes?io kriterij?, sukurt? 3 ir 5 papunk?io kontekste, perkelti ir taikyti nagrin?jamam investicinio fondo valdymo atleidimui nuo mokes?io(56).

93. Galiausiai depozitoriumo veikla taip pat yra b?dinga investicinio fondo valdymui. Jos negalima lyginti, pavyzdžiui, su auditoriaus funkcijomis, kuris tik pra?jus dideliu laiko tarpui po ?vykio atlieka balanso patikrinim?. Priešingai, depozitoriumas, kuris vykdo kontrol?s funkcijas, aktyviai dalyvauja kasdien?je fondo veikloje.

94. Veikla neapsiriboja vien tik vertybini? popieri? saugojimu technine prasme, kuri? vykdo ir bankai-saugotojai. Vien tik saugojimo funkcija pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkt? yra apmokestinama PVM. Jei depozitoriumo funkcija iš esm?s b?t? identiška banko-saugotojo funkcijai, ta?iau tam tikroms paslaugoms vis d?lto b?t? taikomas 6 papunktyje numatytas atleidimas nuo mokes?io, – tada investavimo ? investicinius fondus pad?tis, palyginti su investavimu ? kitus vertybinius popierius, tapt? privilegijuota.

95. Vis d?lto b?tent š? vien techninio pob?džio saugojim? pagrindin?s bylos suinteresuotosios šalys – depozitoriumai – perdav? tretiesiems asmenims. Ši? funkcij? vertinimas PVM poži?riu negin?ijamas. Ta?iau tai nereiškia, kad techninio pob?džio saugojimas n?ra depozitoriumui b?dinga funkcija. Net tada, kai depozitoriumas ši? funkcij? perduoda tretiesiems asmenims, jis toliau atsako investuotojams už tinkamai vykdom? saugojim? ir galimas saugojimo klaidas. Depozitoriumo veiklos esm?, kartu jos vertinimas mokes?i? poži?riu, negali pasikeisti vien todėl, kad jo esmin?s funkcijos, prieži?r? paliekant depozitoriumui, perduodamos vykdyti tretiesiems asmenims, šiuo atveju – vadinamiesiems globaliai dirbantiems bankams-saugotojams. Šiame kontekste n?ra svarbu ir tai, kad šie globaliai dirbantys bankai-saugotojai užmokest? akivaizdžiai gauna iš valdymo bendrov?s, o ne iš depozitoriumo, kurio kontroliuojami jie vykdo veikl?.

96. Tokiomis aplinkyb?mis prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi išnagrin?ti, ar saugojimui technine prasme tenka pagrindin? dalis vis? depozitoriumo funkcij?, kurias nacionalin?s teis?s aktai paprastai numato depozitoriumui. Jei taip, tada visa depozitoriumo veikla b?t? apmokestinama PVM, nes kitoms jo funkcijoms, kaip papildomoms, b?t? taikomas pagrindin?s funkcijos kvalifikavimas.

97. Vis d?lto atsižvelgiant ? pla?ias kontrol?s funkcijas, kurias *CISSourcebook* priskiriamos depozitoriumui, atrodyt?, grei?iau ne?tiktina, kad šios funkcijos laikomos tik papildomomis ir nustumiamos ? antr? plan?, palyginti su saugojimu technine prasme. Be to, saugojim? technine prasme galima nesunkiai perduoti tretiesiems asmenims, o tai b?t? praktiškai ne?manoma, jei saugojimas b?t? pagrindin? depozitoriumo veiklos funkcija.

4. D?l tretiesiems asmenims perduot? administracini? funkcij? kvalifikavimo

98. *Inscape* perduotas *BNYE* ir (ar) *BNY* funkcijas „valdymo“ terminas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io prasme apima tada, kai jos sudaro atskir? grup? ir yra b?dingos ir esmin?s investicini? fond? valdymui. Kiek tai apima pagrindin?s bylos aplinkyb?s, galiausiai turi nustatyti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas.

99. Kad nagrinėjamu atveju paslaugos sudaro atskirą grupą, liudija ta aplinkybė, kad *BNYE* ir (ar) *BNY* per mėnesį vykdyti ne tik atskiras papildomas funkcijas, bet tam tikra prasme visą jų kompleksą, o tai rodo ir perduotų funkcijų aprašymas, pateiktas šios išvados 24 punkte. Perduotos funkcijos sudaro esminę dalį veiklos srities, išvardytą Direktyvos 85/611 II priede kaip valdymo funkcijos. *BNYE* ir (ar) *BNY* ypač atsako už investicinių vienetų vertės apskaičiavimą ir mokėjimų vykdymą. Be to, ji perima ir pagrindines atskaitomybės funkcijas bei atskaitų rengimą.

100. Kai kurios iš perduotų funkcijų, vertinamos atskirai, gal ir nebūt savarankiško pobūdžio. Todėl vien tik tam tikros funkcijos paminėjimas Direktyvos 85/611 II priede nėra pakankama sąlyga, kad jai būtų taikomas atleidimas nuo PVM. Vis dėlto savarankiškumo sąlyga vykdoma tada, kai tretieji asmenys perima vykdyti paslaugą visumai, kuri sudaro esminę visą fondo valdymo funkcijų dalį.

101. Apie savarankiškumą šiuo atveju byloja ne tik perduotų funkcijų kiekis, bet ir perduotų veiklos srities vidinis ryšys. Pavyzdžiui, vertės apskaičiavimas yra svarbus rengiant finansinius dokumentus ir ataskaitas.

102. Toliau keletas aplinkybių rodo, kad *BNYE* ir (ar) *BNY* perduotos funkcijos savo visuma yra būdingos ir esminės investicinių fondų valdymui. Investicinis fondas iš esmės yra vertybinių popierių kasa, kurios sudėtis gali kisti taip pat, kaip ir joje esančių vertybinių popierių vertė. Todėl investicinių vienetų vertė šioje kasoje nuolat svyruoja. Norint prekiauti investicinio fondo investiciniais vienetais, būtina mažais laiko tarpais perskaityti jų vertę. Apskaityuojant vertę pajamas iš palūkanų ir dividendų atsižvelgiama kaip į vertę didinantį faktorių, o į valdymo sąnaudas – kaip į vertę mažinantį faktorių. Su vertės apskaičiavimu glaudžiai susijęs ir tam tikrų užrašų tvarkymas, kurie reikalingi atsiskaitant esamiems (ir potencialiems) investicinių vienetų savininkams bei priežiūros organams. Būdingos ir esminės yra ir veiklos sritys, susijusios su pavaldžių fondų steigimu ir valdymu.

103. Tačiau kai kurios iš perduotų funkcijų gali būti esminės, bet ne tokios būdingos investicinio fondo valdymui, pavyzdžiui, susijusios su mokėjimais funkcijos. Aplinkybė, kad tam tikras elementas yra būtinas siekiant įkintų operacijos atleidimo nuo mokesčių, neleidžia daryti išvados, jog šis paslaugų elementas yra atleidžiamas nuo mokesčių(57).

104. Tačiau *BNYE* ir (ar) *BNY* (visos) veiklos kvalifikavimui kaip veiklos, kuri atleidžiama nuo mokesčių Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktio prasme, neprieštarauja tai, kad kai kurios funkcijos nėra būdingos investicinio fondo valdymui. Priešingai, daug svarbiau tai, kad trečiųjų asmenų suteiktos paslaugos vertinamos kaip atskira grupė ir yra būdingos ir esminės investicinio fondo valdymui. Būtent daugelio mažiau ar daugiau būdingų įkintų operacijų visuma ir yra būdinga investicinio fondo valdymui.

V – Išvada

105. Siūlau taip atsakyti į VAT ir *Duties Tribunal* Teisingumo Teismui pateiktus prejudicinius klausimus.

1. „Valdymo“ sūvoka, numatyta 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema: vienodas vertinimo pagrindas 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, Bendrijos teisėje turi savarankišką reikšmę, kurios turinio valstybės narės negali keisti.

2. Paslaugos, kurias depozitoriumas Tarybos direktyvos 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo perleidžiamais vertybiniais popieriais subjektais (KIAVPS), derinimo 7 ir 14 straipsnių prasme teikia kolektyvinio investavimo perleidžiamus

vertybinius popierius subjektams pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkt?, neapmokestinamos PVM:

– jei jos sudaro atskir? grup? ir yra b?dingos ir esmin?s investicinio fondo ar investicin?s bendrov?s valdymui ir

– jei ši? paslaug? pagrind? sudaro ne saugojimo ir valdymo veikla Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 5 papunk?io prasme.

3. Paslaugos, kurias kaip administracinio fondo valdymo paslaugas teikia tre?iasis asmuo kaip valdytojas, pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkt? yra neapmokestinamos PVM, jei jos sudaro atskir? grup? ir yra b?dingos ir esmin?s investicini? fond? ir investicini? bendrovi? valdymui.

1 – Originalo kalba: vokie?i?.

2 – 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva 77/388/EEB d?l valstybi? nari? apyvartos mokes?i? ?statymo derinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1).

3 – OL L 375, p. 3, paskutin? kart? iš dalies pakeista 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB (OL L 145, p. 1).

4 – Jei toliau bus bendrai kalbama apie investicinius fondus, tai apima ir *unit trusts* forma ?steigtus fondus.

5 – Investicin?ms bendrov?ms, kurios kotiruojamos biržoje, taikomos tam tikros šios prievol?s išimtys.

6 – Bylai reikšminga 1 straipsnio redakcija buvo ?vesta Direktyva 2001/107/EB (OL L 41, p. 35).

7 – Bylai reikšminga 5 straipsnio redakcija buvo ?vesta Direktyva 2001/107/EB (OL L 41, p. 20), kaip ir II priedas, ? kur? ?ia atsižvelgiama.

8 – „Box“ – tai investicinio fondo investiciniai vienetai, kuriuos turi pati šio fondo valdymo ?mon?.

9 – Žr. 2004 m. geguž?s 18 d. generalinio advokato Poiarės Maduro išvad?, pateikt? byloje *BBL* (C?8/03, Rink. p. I?0000, 26 punkt?).

10 – Generalinio advokato Poiarės Maduro išvada, pateikta byloje *BBL* (nurodyta 9 išnašoje, 26 punktas).

11 – Pagal Direktyvos 85/611 1 straipsnio 3 dal? *unit trusts* prilyginami investiciniams fondams, ?steigtiems pagal sutar?i? teis?.

12 – D?l Belgijos *sociétés d'investissement à capital variable* (toliau – SICAV) taip pat žr. generalinio advokato Poiarės Maduro išvados byloje *BBL* (nurodyt? 9 išnašoje) 8 punkt?.

13 – 1989 m. birželio 15 d. Sprendimas *Stichting Uitvoering Financiële Acties* (348/87, Rink. p. 1737, 13 punktas); 2000 m. rugs?jo 12 d. Sprendimas *Komisija prieš Airij?* (C?358/97, Rink. p. I?6301, punktas 51) ir 2005 m. kovo 3 d. Sprendimas *Fonden Marselisborg Lystbådehavn* (C?428/02, Rink. p. I?0000, 27 punktas).

14 – 1996 m. kovo 28 d. Sprendimas *Gemeente Emmen* (C-468/93, Rink. p. I-1721, 24 punktas).

15 – „Het beheer van gemeenschappelijke beleggingsfondsen , als omschreven door de Lid-Staten.“

16 – Pavyzdžiui, pateikiamos šios formuluotės:

ES: la gestión de fondos comunes de inversión definidos como tales por los Estados miembros,

DK: forvaltning af investeringsforeninger, saaledes som disse er fastsat af medlemsstaterne,

DE: die Verwaltung von durch die Mitgliedstaaten als solche definierten Sondervermögen durch Kapitalanlagegesellschaften,

FR: la gestion de fonds communs de placement tels qu'ils sont définis par les États membres,

IT: la gestione di fondi comuni d'investimento quali sono definiti dagli Stati membri.

17 – 1990 m. kovo 27 d. Sprendimas *Cricket St. Thomas* (C-372/88, Rink. p. I-1345, 19 punktas); 1997 m. birželio 5 d. Sprendimas *SDC* (C-2/95, Rink. p. I-3017, 22 punktas) ir 2000 m. rugsėjo 14 d. Sprendimas *D* (C-384/98, Rink. p. I-6795, 16 punktas).

18 – Žr. 1999 m. vasario 25 d. Sprendimą *CPP* (C-349/96, Rink. p. I-973, 15 punktą) ir sprendimą *SDC* (nurodytą 17 išnašoje, 52 punktą).

19 – Tokių išvadų daro ir generalinis advokatas Poiares Maduro savo išvados, pateiktos byloje *BBL* (minėta 9 išnašoje), 25 punkte.

20 – Žr. generalinio advokato Poiares Maduro išvados byloje *BBL* (nurodyta 9 išnašoje) 30 punktą.

21 – Žr. Investicijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalį: „Investiciniai fondai – tai kapitalo investavimo bendrovių valdomi specialieji kolektyvinio investavimo fondai pagal reikalavimus, numatytus Direktyvoje 85/611/EEB, <...>“ ir Investicijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį: „Kapitalo investavimo bendrovių – tai kredito įstaigos, kurių veikla orientuota į specialią investicinių fondų valdymą <...>.“

22 – Žr. 39 punkte cituotą formuluotę tik anglų kalba ir 15 bei 16 išnašose cituotas kitas formuluotes.

23 – Sprendimas *SDC* (nurodytas 17 išnašoje, 32 punktas). Taip pat žr. 1993 m. spalio 27 d. Sprendimą *Muys' en De Winter's Bouw- en Aannemingsbedrijf* (C-281/91, Rink. p. I-5405, 13 punktą) dėl Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 1 papunkčio.

24 – Sprendimas CCP (nurodytas 18 išnašoje, 22 punktas); 2001 m. kovo 8 d Sprendimas *Skandia* (C-240/99, Rink. p. I-1951, 41 punktas) ir 2003 m. lapkričio 20 d. Sprendimas *Taksatorringen* (C-8/01, Rink. p. I-13711, 40 punktas). Vis dėlto Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nėra nulinis tai, jog apmokestinamasis asmuo draudėjui paslaugą teikia sutarties pagrindu, taigi draudimo bendrovės galioti trečiųjų asmenų paslaugoms netaikoma ši atleidimo nuo mokesčio nuostata tada, kai tarp jų ir draudėjo nėra sutarties pagrindu atsirandančių santykių. Pasiūlymą šį teiginį taikyti ir kitoms atleidimo nuo mokesčio sąlygoms (pateiktą 1996 m. liepos 4 d. generalinio advokato Ruiz Jarabo išvadoje byloje *SDC*, C-2/95 (Rink. p. I-3017, 31 ir po jo einantys punktai) Teisingumo Teismas atmetė (minuto sprendimo 39 ir po jo einantys punktai, ypač 57 punktas), taip pat šiuo klausimu žr. sprendimą *Skandia* (35 ir po jo einantius punktus).

25 – Apmokestinimo PVM požiūriu reikėtų atskirai išnagrinėti tik tas paslaugas, kurias kaip savarankiškas paslaugas, šalia investicinio fondo valdymo, teikia valdymo bendrovė, pavyzdžiui, tretiesiems asmenims teikiamas konsultavimo paslaugas.

26 – 1989 m. liepos 13 d. Sprendimas *Henriksen* (173/88, Rink. p. I-2763, 14–16 punktai); 1998 m. spalio 22 d. Sprendimas *Madgett ir Baldwin* (sujungtose bylose C-308/96 ir C-94/97, Rink. p. I-6229, 24 punktas) ir sprendimas CCP (nurodytas 18 išnašoje, 30 punktas).

27 – Sprendimai *Stichting Uitvoering Financiële Acties* (nurodytas 13 išnašoje, 13 punktas), *SDC* (nurodytas 17 išnašoje, 20 punktas) ir *Taksatorringen* (nurodytas 24 išnašoje, 36 punktas).

28 – Žr. nuorodą 17 išnašoje.

29 – 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimas *Christoph-Dornier-Stiftung* (C-45/01, Rink. p. I-12911, 42 punktas).

30 – Išvada *BBL* (nurodyta 9 išnašoje, 33 punktas). Teisingumo Teismas 2004 m. spalio 21 d. Sprendime *BBL*, byloje C-8/03, nepateikia Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio išaiškinimo (Rink. p. I-0000).

31 – Sprendimas *SDC* (nurodytas 17 išnašoje, 66 ir 68 punktai) ir 2001 m. gruodžio 12 d. Sprendimas *CSC* (C-235/00, Rink. p. I-10237, 25 punktas).

32 – Sprendimas *SDC* (nurodytas 17 išnašoje, 53, 66 ir 73 punktai) ir sprendimas *CSC* (nurodytas 31 išnašoje, 26–28 punktai).

33 – Žr. šios išvados 27 punktą.

34 – Žr. generalinio advokato Poiares Maduro išvadą, pateiktą byloje *BBL* (nurodytą 9 išnašoje, 38 punktą).

35 – Sprendimas *CSC* (nurodytas 31 išnašoje, 30 punktas).

36 – Sprendimas *BBL* (nurodytas 30 išnašoje, 42 punktas).

37 – Sprendimas *CPP* (nurodytas 18 išnašoje, 18 punktas).

38 – 1976 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 77/92/EEB dėl priemonių, padedančių veiksmingai naudotis sistėigimo laisve ir laisve teikti paslaugas draudimo agentų ir brokerių veiklos (ISIC ex 630 grupę) srityje, ypač dėl pereinamųjų šios veiklos priemonių (OL L 26, p. 14).

39 – 2002 m. spalio 3 d. išvada byloje *Taksatorringen* (C-8/01, Rink., p. I-13711, 88 ir po jo

einantys punktai). Nors Teisingumo Teismas neatsak?, ar galima remtis Direktyva 77/92, ta?iau išnagrin?jo šios direktyvos nuostatas (sprendimo 45 punktas).

40 – Išvada byloje *BBL* (nurodyta 9 išnašoje, 39 punktas).

41 – 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/16/EEB, skirta pad?ti laisvam gydytoj? jud?jimui ir j? diplom?, pažym?jim? ir kit? oficiali? kvalifikacij? patvirtinan?i? dokument? pripažinimui (OL L 165, p. 1).

42 – 2003m. lapkri?io 20 d. Sprendimas *Unterpertinger* (C?212/01, Rink. p. I?13859, 37 punktas).

43 – Žr. pirm?, antr? ir tre?i? konstatuojam?sias dalis.

44 – Min?ta 7 išnašoje.

45 – Šiuo klausimu taip pat žr. Komisijos pasi?lym?, KOM(98) 451 (galutinis), p. 8.

46 – Žr. šios išvados 85 ir po jo einan?ius punktus.

47 – Žr. šios išvados 50 ir po jo einan?ius punktus.

48 – Direktyva 85/611, pavyzdžiui, netaikoma uždariems fondams ir fondams, kurie investuoja ne ? vertybinius popierius.

49 – 2004 m. kovo 30 d. Komisijos pranešimas KOM(2004) 207 (galutinis) – Valstybi? nari? teis?s aktai, reglamentuojantys KIAVPS depozitoriumus, ir galima raida, p. 2, 2 punktas.

50 – Direktyvos 85/611 10 straipsnio 2 dalis ir 17 straipsnio 2 dalis.

51 – Direktyvos 85/611 9 ir 16 straipsniai.

52 – Žr. Komisijos pranešimo (nurodyto 49 išnašoje), p. 3, 2.2 dal? ir p. 8, 4.3.2 dal?. Ta?iau Komisija mano, kad reikalingas tolesnis teis?s suderinimas, ir pranešimo II priedo 3 dalyje si?lo ? Direktyv? 85/611 ?traukti depozitoriumo funkcij? s?raš?.

53 – Žr. Direktyvos 85/611 7 straipsnio 2 dal? ir 14 straipsnio 2 dal?.

54 – Žr. Komisijos pranešimo (nurodyto 49 išnašoje) II priedo 4.3 dalyje pateikt? lentel?s formos apžvalg?.

55 – Žr. šios išvados 18 punkto 7 dal?.

56 – Žr. šio sprendimo 63 ir po jo einan?ius punktus.

57 – Sprendimas *CSC* (min?tas 31 išnašoje, 32 punktas).